

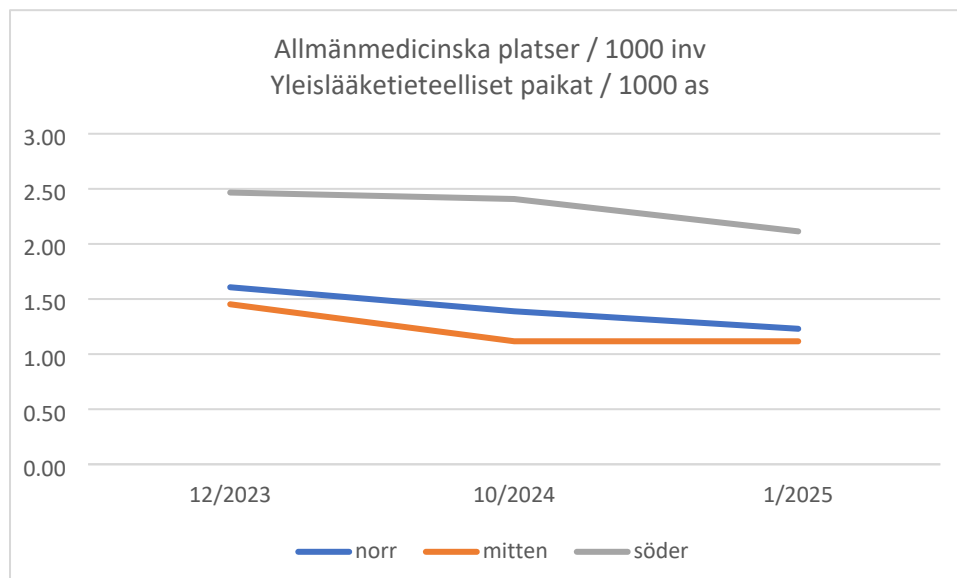
Avslutande av köptjänst för allmänmedicinska avdelningen i Kristinestad

Välfärdsområdesstyrelse 21.10.2024 § 217

Beredare Palmberg Christian
Tilläggsuppgifter: telefonnummer: 040 579 6181, fornamn.efternamn@ovph.fi

Österbottens välfärdsområde har på många områden nationellt sett höga kostnader för vård och service. Hit hör även kostnaderna för vård på allmänmedicinsk avdelning. 2023 var kostnaderna i Österbotten ca 13 % högre än det nationella medeltalet. Under perioden januari-september 2024 har ca 85% av vårddyggnen vid de allmänmedicinska avdelningarna i Österbotten utgjorts av patienter som är 75 år eller äldre. Jämför man kostnader för allmänmedicinsk vård per invånare över 75 år mot det nationella medeltalet ligger de i Österbotten ca 7% högre. Samtidigt är det icke-åldersstandardiserade sjuklighetsindexet 87,1 (landets medeltal 100), dvs befolkningen är betydligt friskare än i landet som helhet, även då man tar hänsyn till att Österbotten har en stor andel äldre. 2024 är vårddyggnen på allmänmedicinska avdelningar klart störst för invånarna i Kristinestad, Malax och Vörå.

Under 2023 och 2024 har platserna för dygnet runt vård minskat både inom den specialiserade sjukvården och på de allmänmedicinska avdelningarna. De allmänmedicinska platserna har 2024 minskat med sammanlagt 52; 14 i norra delen av området (Jakobstad), 37 i mellersta delen (Vasa, Vörå, Laihela) och 1 i södra delen (Kristinestad). Samtidigt har hemsjukhuset utvecklats till att omfatta nästan hela välfärdsområdet och verksamheten i form av mobilt sjukhus har också kommit i gång. I planen för verksamhetsmässiga förändringar på de allmänmedicinska avdelningarna inför 2025 ingår ytterligare minskning av 10 platser, 5 i norra delarna av området och 5 i södra. Ser man till antalet allmänmedicinska platser per invånare är antalet klart störst i den södra delen av området (Närpes, Kaskö, Kristinestad). Även om man beaktar att en större andel av befolkningen i de södra delarna av området jämfört med välfärdsområdet som helhet är över 75 år, är platsantalet fortsättningsvist högre i södra delen.

Allmänmedicinska avdelningen i Kristinestad är inte välfärdsområdets egen verksamhet, utan tjänsten köps av Bottenhavets Hälsa, det bolag som välfärdsområdet äger gemensamt med Pihjalalinna. Kostnaderna för köptjänsten är högre än kostnaderna för motsvarande egen verksamhet i samma storlek. Avdelningen är en del av helheten för de allmänmedicinska avdelningarna i Österbotten och patienter tas in till avdelningen enligt

samma principer om för övriga avdelningar. Avdelningen har 17 platser. Under senaste året har en stor del av patienterna varit sådana som väntar på boendeplats. Det samägda bolaget har haft svårt att rekrytera personal och i perioder har man inte sjukskötare i alla arbetsskiftet, utan endast närvårdare nattetid. Detta påverkar vilken typ av vård som kan ges på avdelningen och akut sjuka patienter kan inte vårdas där. Svårigheterna att rekrytera personal i södra delarna av området har också gjort att det inte varit möjligt att utveckla hemsjukhuset i den omfattning som befolkningen skulle ha behov av, utan patienterna är tvungna att uppsöka avdelningen för att t.ex. få antibiotikainjektioner. Planering för att komma igång med mobilt sjukhus i södra delen av området pågår.

Kraven på inbesparingar för att uppnå ett positivt resultat i budgeten för 2025 gör att de allmänmedicinska avdelningsplatserna behöver minskas i en snabbare takt än vad som ursprungligen planerats. Ytterligare platsminskningar på enstaka avdelningar är inte tillräckligt, utan det behövs att en hela avdelningar avslutas. Med tanke på att platsantalet högst i södra delen av området och ingen minskning av boendeplatser planeras i Kristinestad föreslås att köptjänsten för vårdplatser på avdelningen i Kristinestad avslutas. Netto inbesparingen på årsnivå är ca 2,1 milj. euro. varav ca 1,8 milj. euro består av köptjänst från Bottenhavets Hälsa Ab och resterande del är minskning av välfärdsområdets egna kostnader för hyror, diagnostiska undersökningar, läkemedel och olika typer av stödtjänster. I sparsumman har beaktas att inkomsten för klientavgifter minskar med ca 250 000 euro. Att avsluta avdelningen ger samtidigt möjlighet att få behövlig personalresurs till hemsjukhus som välfärdsområdet har förbundit sig att ordna som service i hemmet. För utveckling av hemsjukhusverksamheten krävs en satsning på ca 150 000 € / år. Tillräckliga resurser för mobilt sjukhus förbättrar också förutsättningarna för invånarna att klara sig hemma. Försättningsvis behövs någon form av enhet för dagbehandlingar i Kristinestad och det kan vara aktuellt att tillfälligtvis utöka platsantalet på avdelningen i Närpes. Förslaget är att förhandlingar förs med Bottenhavets hälsa Ab med målsättningen att avsluta köptjänsten för avdelningsvården i Kristinestad från 1.4.2025.

Flera av välfärdsområdets anpassningsåtgärder har drabbat Kristinestad, vilket förståeligt nog innebär en oro hos befolkningen. Samtidigt har staden, jämfört med övriga delar av välfärdsområdet, haft en omfattande servicenivå i förhållande till det minskande befolkningsunderlaget. Om nu föreslagna åtgärder genomförs kan fokus i fortsättningen vara på att utveckla öppenvårdstjänsterna lokalt och utveckla de tjänster på olika nivåer som ges hem.

Välfärdsområdesdirektör Kinnunen Marina

föreslår att styrelsen

- antecknar tjänsteinnehavarnas beredning till kännedom. Innan beslut tas i ärendet begär välfärdsområdet utlåtande av berörda kommuner och påverkansorgan och genomför en medborgarenkät om föreslagna förändringar. Därtill beaktas samarbetsförhandlingarna som avslutas 4.11.2204 och
- besluter om ärendet vid sitt möte 25.11.2024

Beslut:

Förslaget godkändes.

Antecknades till protokollet att sektordirektör Pia-Maria Sjöström och ekonomidirektör Lena Nystrand anmälde jäv i enlighet med förvaltningslagen 28 § 5 mom. och var utstigna under ärendets behandling. Beredande tjänsteinnehavare rättades till verksamhetsområdesdirektör Christian Palmberg (teknisk korrigerig).

Paragrafen justerades omedelbart.

Distribution

Välfärdsområdesstyrelse 25.11.2024

5678/00.01.02.01/2024

Beredare Palmberg Christian
Tilläggsuppgifter: telefonnummer: 06 218 1111 (växel), fornamn.efternamn@ovph.fi

Välfärdsområdesstyrelsen har vid sitt möte 21.10.24 (§ 217) diskuterat avslutande av köptjänst från Bottenhavets hälsa Ab gällande den allmänmedicinska avdelningen i Kristinestad. Styrelsen har begärt om utlåtanden av kommunerna och utfört en befolkningsenkät om de förändringar i servicenätet som ska genomföras inom ramen för framtids- och anpassningsprogrammet. En sammanfattning av befolkningsenkäten behandlas vid detta möte under § 256. Ur de öppna svaren i enkäten framgår att man motsätter sig föreslagna förändringar i servicenätet. De lagstadgade påverkansorganen har hörts i ärendet. Deras och kommunen utlåtande som bilaga.

Kristinestads stad motsätter sig förslaget och anser att konsekvensbedömningen är bristfällig och tidtabellen för utlåtande för kort. Man betonar att Kristinestad har en stor andel äldre jämfört med många andra kommuner i välfärdsområdet. Stadens starka åsikt är att allmänmedicinska avdelningens verksamhet ändras till en bedömnings- och aktiveringsenhet i enlighet med tidigare planering.

Rådet för personer med funktionsnedsättning konstaterar i sitt utlåtande att antalet platser i södra delen av Österbottens välfärdsområde är för många till antalet och att de tunga platserna måste minskas för att ge utrymme att satsa på lättare vårdformer. Hemsjukhus, hemrehabilitering och Liisa verksamheten utvecklas så att servicen fungerar jämnt över hela välfärdsområdet

Äldrerådet understöder förändringen i sitt utlåtande.

Att ändra avdelningens verksamhetsinriktning uppfyller inte kraven på kostnadsminskningar för att balansera budgeten för 2025 varför förslaget kvarstår oförändrat.

Välfärdsområdesdirektör Kinnunen Marina

föreslår, att styrelsen beslutar att köptjänsten från Bottenhavets Hälsa Ab för allmänmedicinska avdelningen i Kristinestad avslutas senast 31.3.2025.

Beslut:

Distribution